

MEMORANDUM

D.

Any I.

Núm. 12.

PERIÒDICH INDEPENDENT

Anuncis a preus convencionals.

SUSCRIPCIÓ:

Un any. 2' 50 pessetes.

Santa Coloma de Farnés

18 Novembre 1906

No's tornen els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer del Beat Dalmau, núm. 12.

CAPITALISME

Lo capital de sí, es bo, es útil pera l' obrer y mereix esser respectat en sí meteix y en sos poseïdors. No obstant, aixís com s' abusa de la rahó y de la llibertat, y per enaltir massa sos furs s' ha arribat a proclamarles independents, donant origen al racionalisme, cent vegades anatematizat per la Iglesia; del meteix modo, per haver atribuït al capital una preponderancia que no té, arribant fins a l' autonomia del meteix, aparegué en el camp de l' Economia aquesta plaga social denominada «Capitalisme», que no es altra cosa que «la emancipació del capital en ordre al treball», ó «l' autonomia absoluta de la llibertat en l' empleu del capital». Ja no es el capital l' aliat de l' obrer sino son més crudel enemich.

Desviat de son fi natural, que, com deixo dit, es auxiliar als agents de producció, naturalesa y treball, s' ha constituït en senyor absolut de la producció, que utilisa a son albir les forces del treballador, pera estendre més y més sos dominis. Entronisat ja per la invasió de totes les forces econòmiques y constituhint lo regnat del Capitalisme, imposa la ley a tot lo mon, y després d' haver destruït els antichs Gremis, que eren la major protecció pera els obrers, y monopolisada la producció ab la destrucció de les petites industries, imposa la ley als productors y als consumidors, sens tenir en compte pera res la justicia y la moral, sino sols la utilitat particular, erigintla com a única y suprema ley.

¡No es extrany que aquest exercit innumerable d' empresaris y assalariats socialistes aixequin llur veu contra lo Capitalisme despota y avassallador, demanant a crits sa desaparició! Escoltem al Pare dels Obrers com s' expressa en sa immortal enciclica «Rerum novarum» sobre l' Capitalisme: «L' últim segle ha destruït, sense deixar subsistir res, els antichs

Gremis, que eren una protecció pera els homes de les classes obreres; tot principi y tot sentiment religiós ha desaparegut de les lleys y de les institucions públiques, y aixís, poch a poch, els treballadors, aïllats y sense defensa, s' han vist ab el temps abandonats mercès als patrons inhumans y a la concupiscencia d' una desenfrenada competencia. També ha vingut a afegirse al sudit mal una usura devoradora. Condemnada en varies ocasions per la Iglesia, no ha deixat de practicarse baix altra forma pels homes fríssosos de ganancia d' una inassaciable concupiscencia. A tot això s' ha d' afegir el monopoli del treball y dels efectes del comerç, convertit en patrimoni d' un petit número de ríchs y d' opulents, que d' eixa manera imposen un jou quasi servil a la infinita multitut dels proletaris». Y segueix més endavant: «La violencia de les revolucions polítiques ha dividit el cos social en dos classes y enfondit entre les meteixes un abim immens. De una part, la omnipotencia de la opulencia, una fracció que, senyora absoluta del comerç y de la industria, desvia el curs de les riqueses y fa afluir envers sí totes ses fonts; fracció que, per altra part, té a la seva mà més d' un resort de l' administració pública. De l' altra, la debilitat a la inteligencia, una multitut ab l' ánima llagada, disposada sempre al desordre». De hont resulta que l' Capitalisme es un gran pecat económich, perque introduheix el desordre en el capital y en el treball. El treball, que per sa naturalesa està ordenat satisfacer les necessitats de totes les classes socials, y el capital a servir d' auxiliar al primer en la consecució de son fi. Ara be; essent cert, com ho es, que 'ls acaparadors del treball no's conformen en que aquest serveixi d' auxiliar en la producció de noves riqueses, sino que pretenen, y de fet han conseguit, ocupi el lloch principal, y siga lo treball un medi de conseguir sa concupiscencia, la seva set ardenta y desmesurada de diner,

es clar que cometen un gran crim y obliguen als homes rectes, aymanants de l' ordre y de la justicia, a clamar devant el tribunal de la sana opinió: ¡Visca el capital, però fóra el Capitalisme!

VICTORIA ILAMARIQUE.

No's fa justicia al obrer.

Després de la revolució de Juny de 1848, un públich nombrós assistia a una reunió en un barri de París. Un orador habia intentat parlar de pau y conciliació. Les vociferacions del auditori indignat cubrien sa veu.

Brucker, resentiment convertit, prengué la paraula y ab veu de tro, digué: «No's fa justicia al poble.» L' auditori quedà petrificat: lo silenci fou complet.

Brucker prosseguí: «Sento queixes y ab rahó, sí; lo verdader obrer no es tractat com mereix, no se li fa justicia, se 'l desprecia, y aquest gran obrer es l' autor de tot lo que gosa la opulenta energia dels ríchs. ¿Què, tot lo que existeix no ha sortit de les mans d' aquest obrer qui té tot el treball, y que malgrat això es oblidat y despreciat?»

Una triple salva d' aplaudiments seguí a eixes paraules.

«No aplaudiu tan aviat—continua Brucker; no hi ha mes que un sol y verdader obrer, el qui ha fet a tots els altres: aquest es Deu. Nosaltres no fem sino copiar ses obres. Ell ha creat la terra, el sol que ilumina. Ell ha format el cos humà, la més bella de totes les estatués, qui pensa y viu. Ell es qui ha creat els arbres y les plantes, l' ayre que respirem y la guspira de foch que escalfa.

«Y vosaltres preteniu ser els grans obrers, els verdaders treballadors, perque hem conservat la terra, sembrant, y després... parat en vostra feyna?»

«No, el gran treballador es el qui cada any, durant trescents seixanta cinch dies, fa brillar lo sol y caurer la pluja. Diheume, ¿li doneu vosaltres, qui us queixeu de les injusticies que us fan, lo poch que Ell us demana? Per jornal demana una oració al mati; el repòs y la Missa del diumenge, ¿l' hi doneu? Us queixeu y teniu rahó. ¿Y què dira Ell? l' obrer infadigable qui treballa pera vosaltres dia y nit. ¿No es Ell el qui us suministra llenya, pa, vestit, forces y vida? Y no obstant, quan el diumenge arriba y us demana que l' imploreu,

que prenguen repòs, el refusau, li reteniu son salari y exclameu: «No 't co-nech, no 't daré sino blasfemies».

«Y us queixeu de que us esploten!... ¿Qui us ha tractat may tan malament com tracteu a Deu? A veure, donchs: ¿sos drets, no valen tant com els vostres? Si; vostre salari es un deute sagrat y sou dignes de tota consideració, però comenceu a tractar a Deu, el primer de tots els obrers, com voleu ser tractats: allavors podren aixecar la veu ab tota justicia y Deu benehirá vostres reclamacions.»

La sala ressonà ab frenétichs aplaudiments.

LA VIDA DEL POETA

Durant l' infancia.

El poeta.—¡Com canten 'ls aucells! Senten un goig en son interior... ¡Que bells sons cants!... ¿Entonaràn la plahe-rosa llum del sol que 'ls fa fruhir la grandesa de lo bell y sublim?...

Y la terra? Que hermós el camp y las pradas... ¡Que bell es tot en mitj d' aquesta vida de grandesa!... voldria essen gran... ben gran y ab lo mánech y ploma als dits poguer escriurela tota aquesta veritat que tinch devant mons ulls... ¡Com me plau veure als infants riure, mentres 's goytan el sol boy per-pellejant!...

La veu misteriosa.—¡Oh creix, infant de pensaments enlayrats! Creix, perque dejorn o tart puguis dignificar al poble, si 'ls conscients comprenen la teva ánima poeta... No t' espantis, y crehua 'l camí goytant sempre avant; may l' esguart a darreras...

El poeta.—*A plena joventut.*—Em sento potent y fort; lo meu ánim es de ferre y la meva voluntat mayna vers a la realitat. ¡Oh, natura! A tu dech consagrar mons cants, encara que confosos no per la forsa de mon esprit, si no per la por a que la veu popular 'm matzini els meus pensaments y els meus desitjos. Jo tiraré avant; jo saludaré 'l trench d' auba y a posta de sol baixaré pels corriols ab serenitat y ab goig. Y si 'l poble; si 'ls meus adversaris volen vènce... cercaré aleshores la solitud entre 'ls paratjes ombrívols estimant sols de pensament a la Natura...

La veu misteriosa.—Riu dels ignots inconscients: ves a remolch dels intellectuals y segueixels; no t' apartis d' ells que han d' esser els estels de ton eslevenir... La teva forsa pot resistir y

vence... ¡Lluyta jove poeta!... No vulguis pertanye a la multitud dels vensuts. Creuant la vida.

El poeta.—Mireume la testa... Soch encare jove y el blanch cabell neuheja per mon cap. Sento la mort propana que ve apropantse per fer escarni de mons esforços y mas il·lusions. Cada matí al obrir els párpres adreço un cant de despit a la salut que fuig enguniosa de mí... Tinch obras: a curull els diaris de mí parlan y 'm lloan. ¿Mes que val tot plegat, davant la halenada de viure que no ve a raure y fuig dels meus gastats pulmons? Sento l'acroxament en tot jo. Veig el cel y la terra, y tot 'm causa dolor y congoixa: 'm miro postrat de malaltia y se m' entelan els ulls de llágrimas que ni esma tinch per aixugarlas... ¿Qui soch? ¿Un poeta? Un desventurat?... Párlam per darrer cop, veu misteriosa.

La veu.—*Apenas apercibintse.*—La gloria va cobrir ton front com cobreix a tot els poetas. No 't queda altre consol que resignarte. Has brillat entre l'estol y avuy la brillor desapareix per tú, mes no pels homes grans que no t'olvidarán jamay de la vida... ¡Oh! poeta gran, resignat; que 'ls que moren per donar vida 'ls altres, son els héroes que viuen a l'eternitat.

Emili Graells Castells.

L' IDOL

L'idol sempre existeix. Unicament varia de forma.

En abstracte o en concret hem vist al idol com a representant de l'home. L'home y mes que l'home gairebé tota la humanitat, segueix essentli necessaria la llur veneració per una cosa determinada en la forma, pero de vegades indeterminada en el fons.

Quant aqueixa cosa es un ser inamovible propi de la mateixa naturalesa, menos mal que s'el veneri, pero quant es un ser *home* allavors resulta ridícula aqueixa veneració.

Es propi que s'el veneri y estimi quan es un ser o cosa producte de lleis naturals, quant es la genuina representació del nostre esser, quant s'adapta perfectament al nostre modo d'existir; pero resulta impropí, sempre qu'aquest ser sigui inestable o movable, sempre que en un curt espai de temps pugui variar de procediments, y an aquest cas s'hi troba l'home.

Es doncs irrisori y contra-productent que nosaltres mateixos no sapiguem despendens d'aqueixa veneració per l'home que mes tart pot canviar de la forma en que l'habiam concebit, y es també ridícul enaltir les exlletituds d'un individu fins al punt de venerarlo ab entusiasme, quant unicament deuria mereixens respecte, car de respecte son mereixedors tots els qu'infadigablement treballan per una causa justa.

Pero l'idol home no vol sensillament respecte, vol quelcom mes qu'afalagi el seu amor propi, l'hi es impresindible que se li demostrí una superioritat que pugui ferlo enmenador de colectivitats, vol l'entusiasme continuu de les multituds envers ell.

Y nosaltres mansos anyells, nos entusiasmem al veure un acte *gran* del nostre idol-home y curts de cervell no

ovirem qu'aqueix acte es de vegades precursor d'encadenaments que lligan el nostre esser, per la sencilla rao de que l'idol volguent fruir a grans quantitats la veneració que nosaltres l'hi dediquem, no mira sempre si 'ls actes que fa son prou bons pels seus semblants, mira sols que ressonin per satisfere l'amor propi d'ell mateix.

L'idol del home deu esser ell mateix. Tots els homes devem esser idols, pero idols de nosaltres mateixos, car dingú mes sab com está l'interior de cada un, y en consecuencia dingú deu transportar la veneració a un altre, car aquest altre sols se coneix a ell mateix y si en algun acte exterior ens agrada, en el seu interior a sapiguerho, pot desagraarnos.

Siguem conscients, deixem els símbols, procurant asolir l'ideal verdader, desconfiem dels altres com a idols y fíem molt, pero molt en nosaltres mateixos.

Treballem per les idees que elles no podran enganyarnos mai y forsosament deuen durnos al futur estat de la veritat.

E. Riussec.

Vers al cim.

«Jo aimo a qui vol crear quelcòm de superior an ell...»

NIETZSCHE.

L'home sent ansies de renovació vital. Els seus desitjos forcejen per superar-se.

—La vida llur, reclosa dins un llac d'aigües llotoses y respirant pestilentes alenades que ofeguen infernalment llur cos, es un torment paorós que va fiblant-li la sang y glasant-li les passions que llur ánima cova.

El Sol, aquell deu purificador y fecundant de les mitologies, llença debades llur força sobre el llac enterbolit: lluny d'aclarir y sanear les aigües, ajuda a pollar-les y a esmortuir els plasmes renovelladors que'n ses corrents germinen.

Apar que hagi caigut sobre del llac una damnació eterna: una brega seguida de flagells y de dolors hi niuen. Y el damnat que hi sejourna, com les bestioles que 's revolquen per terra nirviosament quand reben qualche nafra en llur cos, trova grat de capusar-se en lo llot pera apaibagar-se de l'ennuig que l'enverina.

Sols quand ha caigut una tempesta devé el llac aclarit momentaniament: ales-hores, el damnat surt per les vores esguardant am ulls d'allucinat la terra que l'envolta. Es un moment apocalíptic, esperançador; pro es un moment que passa, que passa com una visió reveladora. Y altre volta, el damnat torna caure en les baumes llotoses del llac, rastrejant-se en les pestilentes fondaries.

**

—L'home sent ansies de renovació vital. Els seus desitjos forcejen per superar-se.

—Una gran tempesta ha'esclaiat sobre el llac damnat. Una tempesta esfereidora, de llams encejadors que allumenaven l'espai entenebrit. Aprés la tempesta ha vingut la Nit benefactora.

Y l'home, que ha sortit á trenc de l'aigua, ha reparat el cel inundat de utrilants estels. Y un dels estels, joh, bell estel!, am son brill diamantí, ha alluminat l'ánima fosca de l'home, revelant-li immensos espais de llum y infiltrant-li cobejances de suprema Vida.

—Seguex el meu camí—li ha asenyalat l'estel,—seguex el meu camí y dexa aquest lloc ennegrit que 't serveix de estada. Súrten del llac damnat: súrten, però avans dexa en son fons la brossa que al demunt portes. Llensa tot aquex feto carregós que t'ha servit d'habillament fins are, car hi empasegaries á cada pas y no dexaria arribar-te á terme. ¡Fora de tú tot lo podrit, lo llepisós!...

Quand l'home s'ha trovat ben despullat de tots els vells pellingos, fit l'esguart sempre en lo brillant estel, ha emprés la caminada.

La ruta era llarga y penosa, però la llum que l'estel li enviava era per son cos un bálsam reconfortador. A voltes sentia espasmes de fret que l'aire de la nit li portava. A voltes es regirava de dolor degut á qualche fiblada d'escorsó vianant; pro sempre la brillantor de l'estel la esperonava donant-li halé per seguir lo camí esperançador.

En un recolze del camí el vianant ha trovat un ombra negra, un espectre.—¿Aont vas per aquets llocs, li ha preguntat l'espectre?—Segexo l'estel, li ha dit l'home, segexo l'estel lluminós del matí. Y l'espectre, al sentir axò ha esclafit una rialla mofeta.—Oh!, tú, home vianant que seguexes l'estel del matí, ha tornat l'espectre, que no veus que la teva feblesa te privará de seguir aquesta ruta? Que no esguardes la carena que tens de passar, redoltada de cingleres que les feres hi niuen y d'espaldats y abims que s'engoleixen misteriosament als caminants? Què sabs tú, espectre paorós, de la meva feblesa, li ha replicat l'home, què sabs tú de la llum estelar que m'allumena? Creus que pots judicar de les forces dels altres per les teves? Jo sento en mí unes ansies de renovellament vital. La llum que l'estel m'envia m'omplena tot el còs d'un braó inmens que 'm crema l'ánima de desitjos enlairadors. Camino am fé, am una fé desconeguda per tú, vers al cim desitjat, sense aturar-me á esguardar els espadats ni les cingleres que les feres poblan.

—L'espectre ha llensat un'altra rialla burlata. Y a dit a l'home: cap al cim has parlat d'anar, ilus vianant? Que no sabs l'extesa que té aquesta costa, que no veus l'alterosa pujada enfront teu? La teva vida es massa curta pera assolir al cim que cobejas. Y si arives qualche jorn, será quan la posta de la teva vida llençarà ja els espurneigs de l'agonia.

Les paraules de l'ombra espectral han sigut debades per l'home. Lo seu visatge d'alluminat ha prés un aspecte apostólic, y encarant-se am l'espectre li ha contestat: ¡Qué hi fá que no pugui tastar el meu cos l'ambrosia que allá al cim anelat hi floreix! Jo no seguexo l'estel pera que 'm dongui claror sols á mí. Jo vull sadollarment pera poguer trametrer-la aprés á altres gernacions. Lo meu egoisme es bell, es noble; no és pas com el vostre. Les ansies de renovament vital que la meva ánima sent, sont els gèrmens fecundants pera crear el nou esser. Els desitjos que alenen en

mon sí envers una superioricació sont el llevat que donará forma á l'Home cobejat. Jo vull inundarme d'aquesta claror augusta pera crear am la seva força quelcòm de superior a mí.

—Y l'home, quand hagué dit el darrer mot á l'espectre, torná á empendrer la seva ruta, més vigorós qu'avans, fiat sempre am l'estel que allumenava els seus passos, envers el cim que constituía la deria de llur nova vida.

F. Yrla.

Bromejant

«La Selva» y son corresponsal a Caldas.

Acabem de llegir que ocupacions particulars ineludibles obliguen a aquest a deixar d'esser tal redactor a Caldas; y al anunciarho, com a bon catòlich, convida a mutuú oblit a les persones a qui hagi agraviat en ses passades cròniques, com diu perdonarles també per la seva part, citant al efecte una peroració d'en Tito Livio, que no copiem per que de llatí ens varen donar bola.

Per lo demés, perdi cuydado; y tinga la seguretat més absoluta que les persones a qui aludeix en son despido, el perdonen de tot cor.

Ens plau moltíssim la noble conducta d'aquest anonim corresponsal saliente y veuriem ab gust que fos imitada per altres companys de la seva confraria.

**

¡Tornemhi!

Ja escrites las anteriors ratlles, ens arriba l'últim número de nostre estimadíssim colega La Selva, del diumenge passat, dia de Sant Martí—per Sant Martí, la pinya cau del pi—ahont ens dedica l'ex-corresponsal de Caldas una parrafada de les seves, apropiantse tal vegada una falla que insertarem en aquesta mateixa secció de «Bromejant» de nostre anterior número, en la qual no s'hi veu cap punta, com molt be diu lo corresponsal entrante.

Bal això ja no es seguir la máxima d'en Tito Livio.

Ignorem si l'ex-corresponsal viu gayre lluny dels Bullidors... Per si de cas, l'hi recomanem grans quantitats de la seva aygua, eficacíssima contra tot allò que s'indigesta.

**

Es diu que nostre arcalde de R. O. fa tencar les tabernes a les 10 en punt: aixís s'acaben certes disbauses, y les que no, son resoltes pel zelós jutge municipal ab la sensatesa y tacte que caracteriza les seves sentencies.

Ab això de dardar baladrejant pels carrers a altes hores de la nit, sembla que, segons llegim, no hi estan gayre conformes alguns joves dels més distingits d'aquesta ciutat. Coincidim ab ells, y aconsellem a qui convinga

que al parlar de musica quan el sereno regna, ho faci aixís: parlant, no cantant.

Y prou d'aquest coll, que, pera la taula gustosa, un xiquet de cada cosa.

*
**

Si nosaltres no fossim caciquistes, fariem sebre a nostres llegidors que 'ls estudis de replanteig previ a la subasta de la carretera de Sant Hilari estan ja a les acaballes.

Però, no; ni 'n volem parlar d'aquest assumpte.

X. Z.

ESPARCES

Per l'aparença

Tes paraules, hermosa, m'enutjaren, però jamay m'has inspirat rezel: gers purs, assahonats, si ahí asprejaren, vermells tos llavis ja'l berol trencaren y el cor em diu que han d'esser una mel.

Fruyta dels déus que'l sol de vint anyades ha 'nat pintant ab ses colors gemades, amor hi neix, y les dolçors que aboca es desfan al contacte d'altra boca.

Entre somnis

Ab los estels del firmament teixia, dorment, pera tu un trajo rutilant, el Sol damunt la testa colocava y a tes plantes Diana agonitzant.

Palau aurífich a ton gust bastia y un tron a ta bellesa hi aixecava: —Es teu, habitual, jo te 'l dó, l'aymia, vaig dir, só ton promès,— y del casal joyosa que t'alçava ta boca en paga va donarme un bes.

Llepà 'l sol mes parpelles desensonyantme en mitj d'aytals mervelles y ja no viu lo tron ni 'l palau d'or, mes si, oh missenyora, sagrari de la pena que 'm devora senti ab més pressa bategar mon cor.

X.

LA DIADA

Sant Odón y Sant Máxim.

Sant Odon era fill de una familia ilustre y nasqué al any 879. Als 29 anys d'edat rebé la tonsura y fou presentat a una canongia de Sant Martí de Tours. Habent llegit la regla de Sant Benet per casualitat, se determiná a abraçar l'estat monástich. Renunciá, donchs, la seva canongia y prengué 'l hábit en el Monastir de Beaume, en la diócesis de Besanzon. Després pasá al Monastir de Cluny, qual govern fou á ell confiat. En aquest Monastir hi establí la regla de Sant Benet en sa major puresa y procurá portar la seva observancia al punt de tota sa perfecció. Aixís se formá aquella célebre congregació que tants beneficis ha fet a la Religió y a las lletras y qual influencia en la civilització de la Europa han reconegut hasta 'ls filsofhs del sigle XIX. Los Papes y prínceps encarregaren al Sant Abat de Cluny comisions d'importancia, les que foren desempenyades per Sant Odón ab admirable pietat, destresa y prudencia. Per devoció a Sant Martí desitjava morir en Tours y assaltat de sa última enfermetat, va passar apresuradament a aquella ciutat, ahont acabá felisment sa carrera mortal tal dia com avuy.

Sant Maxim fou Bisbe, en Maguncia, el qui habent patit moltes penes ocasionades per les persecucions dels arians en temps de Constanci, morí com a gloriós confesor de Cristo. Fou constant en sostenir la fé católica y per los anys de 346 presidí lo Concili de Sardis.

NOVES

Lo segretari d'aquest Ajuntament, don Joaquim Vall, està ja molt aliviat de la penosa malaltia que desde 'l mes de Juriol últim ve sofrint. Sembla que si no s'hi muda res, dintre breus setmanes estara completament reseixit.

Nosaltres ens alegrem d'aytal mi-

llora y a la vegada felicitem coralment als dignes oficials de segretaria, senyors Villavella y Esteve, qui, segons ens ha dit l'arcalde senyor Fábregas, han treballat y treballen ab un zel y activitat dignes d'aplaudiment, procurant y conseguint que durant lo llarch lapsus de temps qu'estan al frente de les oficines municipals no 's noti la més petita solució de continuïtat, marxant alhora tot quant depen de les meteixes.

Comsevolga que alguns particulars del terme y fóra terme, han de retirar sovint les cars que pretenen introduhir en nostra ciutat, sense portar el degut certificat d'indemnitat expedit pel veterinari municipal del seu respectiu domicili, recordem als traficants en carn de tocino la obligació que tenen de provehirse d'aquell document, segons repetides circulars del govern civil.

En Joseph Batlle, de Viloví, meresqué un accésit al premi nové, de 25 pessetes, per un bonich exemplar que presentà en el Concurs de Bestiar, celebrat a Girona ab motiu de les passades Festes y Fires.

El diumenge, dia 11, Patrocini de Nostra Senyora, celebrà ab l'esplendidesa de costum la seva festa anyal, la benemérita «Escola dominical», de noyes, que tant contribuïx a servir entre les meteixes les creences relligioses y bones costums, essent encarregat del sermó lo senyor Párroco d'aquesta ciutat, qui ab fácil y convincent paraula entonà un himne a la virtut, bogant, finalment, per la creació d'una «Escola dominical» pera noys, ab quina idea no cal dir qu'estem en un tot conformes.

Havem rebut lo primer número de la revista que sots el titol de *La Veu del Camp* ha començat a publicarse a Barcelona, orgue de la societat «La Vallense», en la meteixa domiciliada, y el número segon del periòdich nacionalista *Cap al Esser* que 's publica a

Tarrassa. D'ells son els treballs que ab les firmes de Graells y Riusech reproduhim en altre lloch. També ha visitat nostra redacció *Lo Gat, del Famades*, setmanari humorístich ab ninots que veu la llum a Lleyda. Deixem ab tots tres establert el cambi.

En reunió semi-familiar cambiaren impresions a cà la ciutat, dimars últim, l'arcalde y regidors ab els plumistes d'aygues municipals, donant compte aquell de les gestions per l'Ajuntament practicades en cumpliment de son últim acort sobre tal assumpte; anunciant oficiosament el batlle lo desitj que anima a la Corporació de satisfacer les justes aspiracions dels plumistes en lo cabal abastiment d'aygua a que s'obligà en son dia la vuy extingida Junta, quins actes farà seus y quins compromissos complirà, degudament autorizada que siga, pregant al propi temps al que fou depositari d'aquella contínu custodiant els fondos, remanent de ventes efectuades, afins que siga definitivament terminat l'expedient d'autorizació que s'es incoat.

Mercat del dia 12

PREUS

	Maxim. Ptas. Cènts.	Minim. Ptas. Cènts.
Blat, (els 100 Kilos)	25' 00	24' 00
Ordi, id.	21' 00	20' 00
Segol, id.	21' 00	20' 00
Civada, id.	15' 00	14' 00
Blat de moro, id.	20' 00	19' 00
Fasols blancs, id.	00' 00	00' 00
id. menuts, id.	00' 00	00' 00
Fabes, id.	25' 00	24' 00
Cigrons, id.	56' 00	36' 00
Palla, (Quintà mètrich)	9' 00	8' 00
Patates, id.	00' 00	00' 00
Garrins.	00' 00	00' 00
Bestiar bovi	60' 00	40' 00
Ous, dotzena	1' 75	0' 00

Girona: Imp. de Carreras, devant lo Seminari

SANT SEGIMÓN (1)

L' herau.

Vagant pels aspres roquissers y prades del vell Montseny qui colossal reposa, pasturen banyagayres les ramades quan ja la neu als raigs del sol s'es fosa.

Allà trescant a son albir sens trava per cimes qu'enlayrà mare Natura, prenent per sobricel la volta blaiva, de tota la montanya 'n fan pastura.

Senzill pastor qui trafegut boixeja no tant com a sa tasca 'l ramat mira, y a estones pensatiu com qui somieja brandantlo enlayre l'agulló regira;

(1) Per referirse a un assumpte viscut en part en nostre districte, sollicitarem y ens ha sigut galantment concedit per son autor lo degut permís pera donar a llum lo present treball llorejat en els Jochs Florals organitzats l'any passat per la colonia barcelonina de Viladrau, en els quals obtingué la Flor Natural lo Mestre en Gay Saber mossen Costa y Llobera, y guanyaren premis ó accésits, entre altres poetes, els senyors Carner, mossen Paradedda, Conrat Roura, Massó, Antonia Salvà, Ribera y Campins, mossen Angel Garriga, Miquel R. Ferrà, Ayné y Rabell, Llongueras, Girbal, Aragó....

Y flovioteja, y fill dels boscos canta pels bachs ombríus, esqueys y penyateres, y en lloch de s'estremir ab crits espanta siguen llibertes ó encauhades feres.

Pauli la immensa solitud qui apena, y lluny del món fruheix visions divines quan confontlo ab lo ramat que mena els embolcallen transparents boyrines.

Sino a l'hivern, may els pastors qu'hi moren han desamat la boyra, sa germana, y ja que deixin a qui tant adoren no comsevulla trescaran la plana.

Tal un bouher ne devallà un dia del rabaçut Montseny a Viladrau, y en son rostre pintada l'alegria digué escoltívol com del cel herau:

—Jo qui en ma vida tremí de por, ja no tinch esma d'esser pastor; que 'n fonda cova d'un turonell, vegí tal cosa que 'm meravell, y ab mí vosaltres de Viladrau, qui lo meu conte ara escoltau.

He vist del antre en el pregón

hont visqué un dia Sant Segimón, ajumolirse genuflectat, lo brau més luci de mon ramat: que encar gratinya lo pobre brau, veureuho poble de Viladrau.

Lo fet qui passa m'asmira a mí, y em causa pena aquell bovi, puix cada dia lo trobo jo ajumolintse d'aytal faysó.... ¿creyeu que mento? Si ab mí hi pujau, veureuho, poble de Viladrau.

Anem, corremhi compobletants, pastors, pastores y rabadans: creurà la nova lo vell rector, creurà 'l bisbe y el món y tot,

oh gent senzilla de Viladrau, veyent la posa del pobre brau.—

Enquesta.

Confosa y apinyada com un abey qui busca rusca nova, riolera matinada pujava la munió per l'espada costa recosa del cim qui 's trova de Viladrau al peu, bo y servintlos de guía devantera lo Nort miraculós qui regenera, tosca y alçada redemptora creu.

Amunt, amunt ensens fatich que acori ni dubte qu'ennuveli 'l pensament a voltes il-lusori, pel corrió fresat puja la gent qui tot cercant lo cim del món s'allunya, y a son vol ovirant tot Catalunya: —Esbombarem en ta llohança—diu,— oh Patria, lo secret de qu'ets arxiu.—

Y avança alegre per l'altiva serra y no li reca abandonar sa terra aytal de descobrir nous horitzonts, puix qui s'enfila a ne l'altura y canta y té la gracia santa, ab plaher sura y ressorgeix del fons.

R. BACH-ESTEVE

DENTISTA - CIRURGIÀ

Progrés, 21, pral. — Girona.

Ofereix als seus clients d'aquesta població y al públich en general, els seus serveys professionals,

FONDA QUIMET

(Els dilluns) Santa Coloma de Farnés.

Dents y dentadures artificials.—Curació de malalties de la boca.—Extracció sense dolor.

Consulta y operacions gratis als pobres.

POMADA PANCHO

Medicamento portentoso

Las heridas producidas con instrumento cortante ó arma de fuego, granos malignos, carbunclos, quemaduras, panadizos, desgarros del tejido muscular, magulladuras, flemones y otras muchas dolencias de la piel, se curan radicalmente con la aplicación de buenos parches de la maravillosa é insustituible **POMADA PANCHO**.

VENTAS: SANTA COLOMA DE FARNÉS, en casa del autor, Don Francisco Fondevila; BARCELONA, calle del Hospital, 4; Plaza Santa Ana, 23, 3.º-2.ª y calle de la Princesa, Administración de Loterías.

Infinidad de certificaciones corroboran la eficacia de la **POMADA PANCHO**.

El infrascrito Cura Regente de la Parroquia de Santa Coloma de Farnés, Obispado de Gerona (1).—Certifico: que D. Francisco Fondevila y Jofré, natural y vecino de esta parroquia de mi cargo es persona de buena conducta merece entera confianza á todo el vecindario por su notable honradez y está adornado de sentimientos altamente humanitarios conforme ha dado de ello repetidas pruebas distribuyendo respetables sumas en beneficio de los pobres, destinando igualmente á fines benéficos la mayor parte del producto líquido del específico de su invención llamado *Pomada Pancho*, cuyos maravillosos resultados en su aplicación á diversas enfermedades, vienen sobradamente justificados, no solo por la fama universal de que goza, sino también por los muchos documentos fehacientes que obran en poder del interesado y por el sinnúmero de cartas que el mismo está recibiendo todos los días dan tole cuenta de nuevas y rápidas curaciones obtenidas por la referida *Pomada Pancho*: Y para que conste á instancia y satisfacción del propio D. Francisco Fondevila y Jofré, libro el presente sellado con el Parroquial, en Santa Coloma de Farnés á los catorce de Noviembre de mil ochocientos noventa y dos.—José Gallis, Presbítero Regente.—Hay el sello de la Parroquia.

(1) Hoy Cura Párroco de Figueras.

FONDA DE PUIG (avans, de 'n BOU)

CARRER MAJOR

Punt céntrich

Excelent servey

AGUA XALTA

ANTES VICHY CALDENSE

miner-medicinal Analisada, autorizada y garantida.

La més rica, Natural, ALCALINA, BICARBONATADA, SODICA, TERMAL, apropiada para les Afeccions del Fetge, Melsa, Ventrell, Diabetes, Reumatisme y Parálisis.

SUPERIOR AIGUA DE TAULA

Demánis á farmacies y punts de venda d' Aigues minerals.

Vegis anuncis y memories, análisis y prospectes, que s'envien gratis á qui 'ls demani. Administració y Diposit general:

Barcelona, Passeig de Sant Joan, 4 (Arch Triomf) Teléf. 1.559.

BALNEARI de Santa Coloma de Farnés (Gerona)

Aygues termals de 40 centígrados de temperatura; bicarbonisades, calcica ferroginoses, indicades per eminentes facultatius pera combatre la gota y reumatismes crònichs, falses anquilosis y neurastenies y especialment pera corretegir la parálisis del moviment produhit per les feridures (*apoplegias*) de quina malaltia son un gran preservatiu.

Sens rival pera les malalties de la matris y pera reconstituir les forses en totes les convalecencies.

L'establiment reuneix el confort desitjable.

Cotxes a tots los trens a la estació de Sils.

OBERT TOT L'ANY

Metje-Director, D. FRANCISCO MARAVER

Gerent, D. JOAN MARTÍ.

ELECTRICITAT

Maquinaria.—Contadors.—Bombes.

Turbines de vapor.

Material mecánich y Turbines

hidráuliques.

Societat espanyola

OERLIKON

LOECHES (LA MARGARITA)

Com purgant, depurativa, antisséptica y curativa, no té parió l'aygua

de **LOECHES**

